

طراحی ساختمان سبز شهرداری منطقه دو مریوان با رویکرد کاهش مصرف انرژی*

شهلا نادری^۱، محمد آزاد احمدی^۲ (مسئول مکاتبات)

^۱پژوهشگر دوره کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مریوان، گروه معماری، مریوان، ایران، sh.naderi.8588@gmail.com
^۲مربی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سنندج، گروه معماری، سنندج، ایران، mo.azad.ahmadi@gmail.com

چکیده

زمینه استخراج مواد اولیه و چه در زمینه اجرا و ساخت بنا و نیز طول عمر ساختمان، سهم عمده ای از مصرف انرژی جهان را به خود اختصاص داده است. در چنین شرایطی نیازمند توسعه ای هستیم که تأمین نیازهای عصر حاضر را بدون لطمه زدن به توانایی های نسل های آینده انجام دهد که این موضوع، لزوم اتخاذ تدابیر هوشمندانه در زمینه مصرف و بهینه سازی انرژی را نشان می دهد. یکی از شیوه هایی که در این زمینه می توان به کار بست، اتخاذ روشهایی است که در طراحی معماری، مد نظر قرار می گیرد. دستیابی به استانداردهای بالای کیفیت، امنیت و آسایش که در واقع سلامت انسانها را تأمین می کند از مهمترین اهداف معماری پایدار است [۱].

بیان مسأله

ریشه های اصلی نهدت حفظ محیط زیست و معماری پایدار به قرن ۱۹ بر می گردد. جان راسکین، ویلیام موریس، ریچارد تبالی از پیشگامان نهدت معماری پایدار محسوب می شوند. راسکین در کتاب «هفت چراغ معماری» خود می گوید که جهت دستیابی به رشد و پیشرفت می توان نظم هارمونیک در طبیعت را الگو قرار داد. موریس، بازگشت به فضای سبز حومه شهر و خودکفایی و احیای صنایع محلی را توصیه می کرد. تبالی نیز از معماران خواسته که قدر نظم و زیبایی طبیعت را پاس دارند [۲].

امروزه ساختمان ها نیز، بخشی از محیط زیست را تشکیل می دهند و بخش اعظمی از آلودگی های زیست محیطی را ایجاد می کنند. البته نمی توان ساخت و ساز را متوقف کرد ولی با یک تفکر، طراحی و برنامه ریزی دقیق، می توان ساختمان هایی ساخت که کمترین تأثیر منفی را بر محیط زیست داشته باشند.

معماری پایدار، یکی از ایده های برنامه ریزی و طراحی برای ساخت چنین ساختمان هایی است. به طور کلی در تعریف پایداری سه رکن اصلی زیر وجود دارد:

۱. ارتقای کیفیت زندگی و سلامت انسان ها

۲. تأمین نیازهای روزمره انسان

۳. حفظ سیستم های اکولوژیکی و منابع انرژی

هدف کلی از طراحی پایدار در ساختمان این است که به واسطه بهره وری صحیح از انرژی و منابع طبیعی، تأثیر سوء ساختمان بر محیط زیست، کاهش یابد. یک طرح پایدار، هم زمان در پی

مصرف روز افزون منابع محدود و سوختهای فسیلی و تأثیر مخرب آنها بر محیط زیست، توجه جهانیان را به استفاده از انرژی های تجدید پذیر، معطوف ساخته است. ذخیره سوختهای فسیلی در آینده ای نه چندان دور به اتمام می رسد و نیز اثرات این سوختها بر اکوسیستم، آب و هوا و سلامتی موجودات زنده، به خصوص انسان ها از طریق تولید گازهای گلخانه ای و پدیده گرم شدن زمین، باران های اسیدی و سایر پدیده های زیست محیطی، باعث شده که به انواع دیگری از انرژی، روی بیاوریم.

در دسترس بودن، ارزان بودن، حداقل مخاطرات زیست محیطی و اکولوژیکی مرتبط با استفاده از انرژی های تجدید پذیر یکی از مهمترین عوامل در بهینه سازی کیفیت زندگی و پیشبرد اهداف توسعه پایدار است. در این پژوهش که طراحی ساختمان شهرداری با رویکرد کاهش مصرف انرژی، مد نظر می باشد، سعی بر آن است که این طراحی با توجه به شرایط اقلیمی و اتخاذ تدابیر خاص، در راستای معماری پایدار و کاهش مصرف انرژی گام برداشته و نیز با توجه به این مباحث، نتیجه می گیریم که در این طراحی، نه تنها در کاهش مصرف انرژی، نتایج قابل ملاحظه ای به دست آمده است؛ بلکه می تواند الگوی مناسب و مؤثری در رسیدن به اهداف پایداری باشد و در حفظ منابع انرژی نقش مهمی ایفا کند.

واژه های کلیدی

معماری پایدار^۱، ساختمان اداری، انرژی نو، معماری سبز.

مقدمه

عوامل مؤثر در ایجاد آسایش از جمله وجود آسایش حرارتی، بهداشتی و روشنایی در عین وابستگی به پارامترهای جغرافیایی، اقتصادی و فرهنگی، نیازمند صرف منابع انرژی می باشند. از طرفی مصرف افراطی مواد اولیه و انرژی در صنعت ساختمان، از آن یک مصرف کننده عظیم منابع طبیعی ساخته است. این مصرف چه در

* این مقاله، مستخرج از پایان نامه نویسنده اول با عنوان "طراحی ساختمان سبز شهرداری منطقه دو مریوان با رویکرد کاهش مصرف انرژی" در مقطع کارشناسی ارشد معماری با راهنمایی جناب آقای دکتر محمد آزاد احمدی می باشد.

^۱ Sustainable architecture